

RHAN 2 – ERTHYGLAU'R CYFANSODDIAD

Erthygl 6 – Pwyllgorau – Craffu

6.1 Cylch Gorchwyl, Maint ac Aelodaeth

Mae'r Cyngor wedi penodi'r Pwyllgorau Craffu canlynol:

- (a) Plant a Phobl Ifanc
- (b) Gwasanaethau Oedolion a Chymunedau
- (c) Economi a Diwylliant
- (d) Amgylcheddol
- (e) Adolygu Polisi a Pherfformiad

i gyflawni'r swyddogaeth a nodir yn y Cylch Gorchwyl yn Atodiad 2 Rhan 3 y Cyfansoddiad hwn. Bydd pob Pwyllgor Craffu yn cynnwys 9 Aelod etholedig. Dim ond y Cyngorwyr hynny nad ydynt yn aelodau o'r Cabinet all fod yn aelodau o'r Pwyllgorau Craffu.

6.2 Cyffredinol

Yn eu Cylch Gorchwyl, bydd Pwyllgorau Craffu yn:

- adolygu a/neu graffu ar benderfyniadau sy'n cael eu gwneud neu gamau sy'n cael eu cymryd mewn cysylltiad â chyflawni unrhyw o swyddogaethau'r Awdurdod;
- llunio adroddiadau ar gyfer a/neu wneud argymhellion i'r Cyngor a/neu'r Cabinet;
- ystyried materion sy'n effeithio ar yr ardal neu'r bobl sy'n byw ynddi; a
- arfer yr hawl i 'alw i mewn' i ailystyried penderfyniadau sydd wedi'u gwneud ond heb eu gweithredu gan y Cabinet, Aelodau'r Cabinet ac uwch swyddogion dynodedig.
- Derbyn ac ystyried adroddiadau gan archwilwyr allanol statudol wedi'u cyfeirio atynt.
- Gweithredu'n unol â Rheolau'r Weithdrefn Craffu.

6.3 Swyddogaethau penodol

(a) Adolygu Polisi a Pherfformiad

Bydd y Pwyllgor Craffu **Adolygu Polisi a Pherfformiad** yn:

- (i) cynorthwyo'r Cyngor a'r Cabinet gyda'r gwaith o ddatblygu ei gyllideb a fframwaith polisi trwy ddadansoddi materion polisi'n fanwl;
- (ii) gwneud ymchwil a chynnal ymgynghoriadau cymunedol ac ymgynghoriadau eraill i ddadansoddi materion polisi a chael opsiynau posibl;

- (iii) ystyried a gweithredu mecanweithiau i annog a gwella cyfranogiad y gymunedol yn y gwaith o ddatblygu opsiynau polisi;
- (iv) Cwestiynau pobl a sefydliadau perthnasol am eu barn ar faterion a chynigion sy'n effeithio ar yr ardal;
- (v) cydgysylltu â sefydliadau allanol eraill sy'n gweithredu yn yr ardal, boed yn genedlaethol, yn rhanbarthol neu'n lleol, i sicrhau bod buddiannau pobl leol yn cael eu gwella trwy weithio ar y cyd; a
- (vi) Dyfarnu unrhyw swyddogaethau sy'n cael eu gwneud gan fwy nag un Pwyllgor Craffu a dyrannu unrhyw gyfrifoldebau ychwanegol nad ydynt eisoes wedi'u cynnwys yng nghylch gorchwyl unrhyw Bwyllgor Craffu penodol.

(b) Craffu

Bydd y Pwyllgorau Craffu yn:

- (i) adolygu a chraffu ar benderfyniadau sy'n cael eu gwneud y Cabinet a/neu bwyllgorau a chyflogeion mewn perthynas â phenderfyniadau unigol a thros amser yn ogystal â'u perfformiad;
- (ii) adolygu a chraffu ar berfformiad yr Awdurdod mewn perthynas ag amcanion ei bolisi, ei dargedau perfformiad a/neu wasanaethau;
- (iii) cwestiynau aelodau o'r Cabinet a phwyllgorau a/neu gyflogeion am eu penderfyniadau a pherfformiad, boed yn gyffredinol mewn cymhariaeth i gynlluniau gwasanaeth a thargedau dros amser, neu mewn perthynas â phenderfyniadau, mentrau neu brojectau penodol;
- (iv) gwneud argymhellion i'r Cabinet a/neu'r pwyllgor priodol a/neu'r Cyngor sy'n dod o ganlyniad y broses craffu;
- (v) adolygu a chraffu ar berfformiad cyrff cyhoeddus eraill yn yr ardal a gwahodd adroddiadau ganddynt gan ofyn iddynt roi gwybodaeth i'r pwyllgor craffu a phobl leol am eu gweithgareddau a'u perfformiad; a
- (vi) cwestiynau a chasglu tystiolaeth gan unrhyw berson (gyda'i ganiatâd).

(c) Adnoddau

Gall Pwyllgorau Craffu arfer cyfrifoldeb cyffredinol am yr adnoddau fydd ar gael iddynt.

(d) Adroddiad blynyddol

Rhaid i Bwyllgorau Craffu adrodd yn flynyddol i'r Cyngor ar eu gwaith a gwneud argymhellion ar gyfer rhaglenni gwaith i'r dyfodol a dulliau gwaith diwygiedig os yn briodol.

6.4 **Gweithrediadau Pwyllgorau Craffu**

Bydd Pwyllgorau Craffu yn cyflawni eu gweithrediadau yn unol â Rheolau'r Weithdrefn Craffu, fel y nodir yn Rhan 4 y Cyfansoddiad hwn.